

APLIKACJA mOBYWATEL

Komentarz

redakcja naukowa
Agnieszka Skóra, Błażej Kwiatek

Marcin Adamczyk, Magdalena Ciorgoń-Urbańska
Małgorzata Eysymontt, Tomasz Kosicki, Grzegorz Krawiec
Katarzyna Król, Nina Kurpios, Błażej Kwiatek, Tomasz Majer
Marlena Sakowska-Baryła, Agnieszka Skóra, Karolina Szelągowska
Kacper Daniel Świtkiewicz, Karol Wach, Elżbieta Zębek

Wolters Kluwer

APLIKACJA mOBYWATEL

Komentarz

redakcja naukowa
Agnieszka Skóra, Błażej Kwiatek

Marcin Adamczyk, Magdalena Ciorgoń-Urbańska
Małgorzata Eysymontt, Tomasz Kosicki, Grzegorz Krawiec
Katarzyna Król, Nina Kurpios, Błażej Kwiatek, Tomasz Majer
Marlena Sakowska-Baryła, Agnieszka Skóra, Karolina Szelągowska
Kacper Daniel Świtkiewicz, Karol Wach, Elżbieta Zębek

Wolters Kluwer

WARSZAWA 2025

Stan prawny na 20 lutego 2025 r.

Recenzentka

Dr hab. Małgorzata Ganczar, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Jana Pawła II

Wydawczyni

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

Joanna Ośka

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Autorzy poszczególnych części:

Marcin Adamczyk: komentarze do: art. 6, 13, 68, 73, 74

Magdalena Giorgoń-Urbańska: komentarze do: art. 2 (teza 12), art. 8, 9, 14,
art. 19 (tezy: 3–5, 7, 8, 10, 11), art. 79; usługi 35–39

Małgorzata Eysymontt: komentarze do: art. 69, 70, 78, 83; usługi 22–28

Tomasz Kosicki: usługi 13–20

Grzegorz Krawiec: komentarze do: art. 2 (tezy: 4, 5), art. 11, 12, 63–66

Katarzyna Król: usługa 1

Nina Kurpios: komentarze do: art. 2 (teza 15), art. 71; usługa 34

Błażej Kwiatek: komentarze do: art. 2 (tezy: 3, 6–9), art. 7, 10, 15–18

Tomasz Majer: komentarz do art. 2 (tezy: 13, 14)

Marlena Sakowska-Baryła: komentarze do: art. 19 (teza 6), art. 20, 67

Agnieszka Skóra: komentarze do: art. 1, art. 2 (tezy: 1, 2, 10, 11, 16, 17),
art. 3a, 4, 5, art. 19 (tezy: 1, 2, 9); usługi 32, 33

Agnieszka Skóra/Małgorzata Eysymontt: komentarz do art. 3

Karolina Szelągowska: usługa 21

Kacper Daniel Świtkiewicz: komentarze do: art. 61, 62, 75–77, 81; usługi 30, 31

Karol Wach: komentarze do: art. 21, 22, 72, 80, 81a, 84; usługi 2–12

Elżbieta Zębek: usługa 29

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8390-407-8

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	19
Ustawa z 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel.....	23
Art. 1. [Przedmiot i zakres regulacji]	25
Art. 2. [Znaczenie pojęć ustawowych]	34
Art. 3. [Usługi w aplikacji mObywatel]	72
Art. 3a. [Zaawansowana pieczęć elektroniczna ministra na dokumentach składanych w ramach usług online udostępnianych innym podmiotom]	78
Art. 4. [Użytkownik aplikacji mObywatel; zasady korzystania z aplikacji mObywatel]	81
Art. 5. [Pobieranie danych do aplikacji mObywatel]	90
Art. 6. [Delegacja ustawowa dla Rady Ministrów]	92
Art. 7. [Dokument mObywatel]	94
Art. 8. [Aktualizacja danych w dokumencie mObywatel]	100
Art. 9. [Weryfikacja dokumentu mobilnego]	103
Art. 10. [Certyfikat podstawowy]	108
Art. 11. [Certyfikat ucznia]	111
Art. 12. [Certyfikat studenta – pojęcie i treść]	115
Art. 13. [Unieważnienie certyfikatów użytkowników aplikacji mObywatel w przypadku podejrzenia naruszenia bezpieczeństwa certyfikatu]	116
Art. 14. [Profil mObywatel]	118
Art. 15. [Świadczenie usług z listy usług; wniosek; procedura]	124

Art. 16.	[Świadczenie nowych usług spoza listy usług; wniossek; procedura]	130
Art. 17.	[Zasady udostępniania usług w aplikacji mObywatel]	134
Art. 18.	[Ewidencja dokumentów elektronicznych w usługach]	136
Art. 19.	[Zadania Ministra Cyfryzacji związane z aplikacją mObywatel]	137
Art. 20.	[Przetwarzanie danych osobowych użytkowników aplikacji mObywatel]	154
Art. 21.	[Regulamin korzystania z aplikacji mObywatel; polityka świadczenia usług dla certyfikatów użytkownika aplikacji mObywatel; inne informacje udostępniane w BIP]	162
Art. 22.	[Obowiązek informacyjny podmiotów świadczących usługę w aplikacji mObywatel; czasowe zawieszenie świadczenia usługi w aplikacji mObywatel]	167
Art. 23.	[Zmiany w Kodeksie wykroczeń]	172
Art. 24.	[Zmiany w Karcie Nauczyciela]	172
Art. 25.	[Zmiany w ustawie o systemie oświaty]	172
Art. 26.	[Zmiany w ustawie o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników]	172
Art. 27.	[Zmiany w ustawie o wykonywaniu mandatu pośła i senatora]	172
Art. 28.	[Zmiany w ustawie o Radzie Ministrów]	172
Art. 29.	[Zmiany w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentystry]	173
Art. 30.	[Zmiany w Kodeksie karnym]	173
Art. 31.	[Zmiany w Prawie o ruchu drogowym]	173
Art. 32.	[Zmiany w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych]	173
Art. 33.	[Zmiany w Ordynacji podatkowej]	173
Art. 34.	[Zmiany w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych]	173
Art. 35.	[Zmiany w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne]	174
Art. 36.	[Zmiany w ustawie o izbach lekarskich]	174

Art. 37.	[Zmiany w ustawie o dowodach osobistych]	174
Art. 38.	[Zmiany w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym]	174
Art. 39.	[Zmiany w ustawie o kierujących pojazdami]	174
Art. 40.	[Zmiany w ustawie o systemie informacji oświatowej]	174
Art. 41.	[Zmiany w ustawie o systemie informacji w ochronie zdrowia]	174
Art. 42.	[Zmiany w ustawie o zawodach pielęgniarstwa i położnej]	175
Art. 43.	[Zmiany w ustawie o Karcie Dużej Rodziny]	175
Art. 44.	[Zmiany w ustawie o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw]	175
Art. 45.	[Zmiany w ustawie o zawodzie fizjoterapeuty]	175
Art. 46.	[Zmiany w ustawie o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej]	175
Art. 47.	[Zmiany w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej]	175
Art. 48.	[Zmiany w ustawie o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw]	175
Art. 49.	[Zmiany w Prawie o szkolnictwie wyższym i nauce]	176
Art. 50.	[Zmiany w ustawie o zawodzie farmaceuty]	176
Art. 51.	[Zmiany w ustawie o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw]	176
Art. 52.	[Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa]	176
Art. 53.	[Zmiany w ustawie o dodatku węglowym]	176
Art. 54.	[Zmiany w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw]	176
Art. 55.	[Zmiany w ustawie o medycynie laboratoryjnej]	176
Art. 56.	[Zmiany w ustawie o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej]	177

Art. 57.	[Zmiany w ustawie o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych]	177
Art. 58.	[Zmiany w ustawie o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów]	177
Art. 59.	[Zmiany w ustawie o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych]	177
Art. 60.	[Zmiany w ustawie o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu]	177
Art. 61.	[Wydawanie legitymacji służbowej nauczycielom do 12.07.2024 r.]	178
Art. 62.	[Zachowanie ważności legitymacji służbowej nauczyciela]	179
Art. 63.	[Stwierdzenie nieważności, anulowanie oraz zwrot legitymacji służbowej wydanej nauczycielowi]	180
Art. 64.	[Termin wydania mLegitymacji]	183
Art. 65.	[Wydanie legitymacji nauczycielowi zatrudnionemu w dniu 13.07.2024 r. w szkole polskiej]	188
Art. 66.	[Skutki stwierdzenia nieważności legitymacji służbowej nauczyciela]	190
Art. 67.	[Legitymacje służbowe nauczyciela]	191
Art. 68.	[Przepisy wykonawcze]	192
Art. 69.	[Porozumienia zawarte przez ministra właściwego do spraw informatyzacji]	193
Art. 70.	[Zachowanie ważności dotychczasowego certyfikatu]	196
Art. 71.	[Użytkownik publicznej aplikacji mobilnej]	199
Art. 72.	[Stosowanie przepisów dotyczących zatrzymanych praw jazdy]	201
Art. 73.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	202
Art. 74.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	204

Art. 75.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	206
Art. 76.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	209
Art. 77.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	213
Art. 78.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	214
Art. 79.	[Świadczenie usługi podpisu zaufanego]	217
Art. 80.	[Komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych]	219
Art. 81.	[Warunki ogłoszenia komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie wskazanych usług]	220
Art. 81a.	[Obowiązek udostępnienia kodu źródłowego aplikacji mObywatel]	221
Art. 82.	(uchylony)	224
Art. 83.	[Obowiązek stosowania przepisów ustawy przez instytucje obowiązane]	224
Art. 84.	[Wejście w życie ustawy]	226
Usługi w aplikacji mObywatel		231
Usługa 1. eRecepta		233
Usługa 2. Bezpieczny autobus		237
Usługa 3. Mandaty		240
Usługa 4. Punkty karne		242
Usługa 5. Historia pojazdu		244
Usługa 6. Dokument mObywatel (mDowód)		246
Usługa 7. mPrawo jazdy		248
Usługa 8. Moje pojazdy		250
Usługa 9. Karta Dużej Rodziny		252

Usługa 10. Małopolska Karta Aglomeracyjna.....	254
Usługa 11. Bilkom – bilety kolejowe	256
Usługa 12. Legitymacja Ulgowych Usług Transportowych	258
Usługa 13. Dodatek gazowy	259
Usługa 14. Tymczasowe elektroniczne prawo jazdy	262
Usługa 15. Diia.pl	267
Usługa 16. ePłatności	270
Usługa 17. Legitymacja emeryta-rencisty.....	272
Usługa 18. Legitymacja studencka.....	276
Usługa 19. Legitymacja poselska	281
Usługa 20. Rejestr Uprawnień.....	285
Usługa 21. Legitymacja radcy prawnego / aplikanta radcowskiego	288
Usługa 22. Legitymacja adwokacka	295
Usługa 23. Prawo wykonywania zawodu pielęgniarki	298
Usługa 24. Prawo wykonywania zawodu położnej	300
Usługa 25. Bezpiecznie w sieci.....	302
Usługa 26. Firma	305
Usługa 27. Alert powodziowy.....	306
Usługa 28. Bon energetyczny	308
Usługa 29. Naruszenia środowiskowe	311
Usługa 30. e-Wizyta w ZUS.....	325
Usługa 31. Legitymacja inżyniera budownictwa	328
Usługa 32. Jakość powietrza.....	331
Usługa 33. Polak za granicą	334
Usługa 34. mLegitymacja szkolna	336
Usługa 35. Zastrzeż PESEL	339
Usługa 36. Sprawdź PESEL.....	344
Usługa 37. mWeryfikator	347
Usługa 38. Wybory (Centralny Rejestr Wyborców).....	349
Usługa 39. Internetowa usługa weryfikacji mDowodu (mWeryfikator webowy)	352
Literatura	355
Orzecznictwo	363
Wykaz pozostałych źródeł	365
Autorzy	369

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

- dyrektywa 2004/107 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z 15.12.2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz.Urz. UE L 23 z 2005 r., s. 3, ze zm.)
- dyrektywa 2008/50 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z 21.05.2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszoego powietrza dla Europy (Dz.Urz. UE L 152, s. 1, ze zm.)
- dyrektywa 2016/2102 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z 26.10.2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.Urz. UE L 327, s. 1)
- dyrektywa 2016/2284 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z 14.12.2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.Urz. UE L 344, s. 1)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 277)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572)
- k.w. – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2023 r. poz. 2119 ze zm.)

- k.wyb. – ustawa z 5.01.2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2025 r. poz. 365)
- KN – ustawa z 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- p.o.ś. – ustawa z 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.)
- p.r.d. – ustawa z 20.06.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1251)
- p.s.w.n. – ustawa z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 2024 r. poz. 1571 ze zm.)
- pr. bud. – ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2025 r. poz. 418)
- pr. farm. – ustawa z 6.09.2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 686 ze zm.)
- pr. kom.el. – ustawa z 12.07.2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. 1221)
- pr. ośw. – ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.)
- r.l.e.r. – rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 3.03.2022 r. w sprawie legitymacji emeryta-rencisty (Dz.U. poz. 560 ze zm.)
- r.o.p.u. – rozporządzenie Rady Ministrów z 5.10.2023 r. w sprawie określenia procedur oraz usług, w których dokument elektroniczny oraz certyfikat mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości obywatela Ukrainy (Dz.U. poz. 2156)
- r.p.i. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 12.03.2024 r. w sprawie portalu informacyjnego (Dz.U. poz. 366)
- r.p.n.s. – rozporządzenie Ministra Środowiska z 24.08.2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)
- r.rec. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23.12.2020 r. w sprawie recept (Dz.U. z 2023 r. poz. 487 ze zm.)
- r.s.o.w. – rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z 14.11.2022 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (Dz.U. poz. 2430)

- r.s.w.u. – rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z 12.07.2023 r. w sprawie szczegółowych warunków uwierzytelnienia z wykorzystaniem profilu mObywatel (Dz.U. poz. 1339)
- r.stud. – rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 27.09.2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2023 r. poz. 2787)
- r.s.d.a. – rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 30.08.2024 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz.U. poz. 1404)
- r.s.d.p. – rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 7.06.2023 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz.U. poz. 1120 ze zm.)
- r.w.t.w. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 29.09.2006 r. w sprawie wzoru oraz trybu wystawiania legitymacji służbowej nauczyciela (Dz.U. Nr 189, poz. 1393 ze zm.)
- r.z.d.w. – rozporządzenie Rady Ministrów z 12.07.2023 r. w sprawie zakresu danych i wykazu rejestrów publicznych oraz systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych, z których użytkownik aplikacji mObywatel może pobrać dane (Dz.U. poz. 1342)
- RODO – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1, ze sprost.)
- rozporządzenie – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2024/1183 nr 2024/1183 z 11.04.2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 910/2014 w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej (Dz.Urz. UE L 2024/1183, ze sprost.)
- rozporządzenie eIDAS – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23.07.2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.Urz. UE L 257, s. 73, ze zm.)

- rozporządzenie – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1502 wykonawcze 2015/1502 z 8.09.2015 r. w sprawie ustanowienia minimalnych specyfikacji technicznych i procedur dotyczących poziomów zaufania w zakresie środków identyfikacji elektronicznej na podstawie art. 8 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym (Dz.Urz. UE L 235, s. 7, ze sprost.)
- u.a.mO. – ustawa z 26.05.2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. z 2024 r. poz. 1275 ze zm.)
- u.CEIDG – ustawa z 6.03.2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. z 2022 r. poz. 541)
- u.d.c.s. – ustawa z 4.04.2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1440)
- u.d.o. – ustawa z 6.08.2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2022 r. poz. 671 ze zm.)
- u.e.l – ustawa z 24.09.2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2025 r. poz. 274)
- u.f.p. – ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.)
- u.i.b. – ustawa z 30.04.2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. z 2024 r. poz. 534)
- u.i.d.p. – ustawa z 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1557 ze zm.)
- u.k.a.s. – ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 615 ze zm.)
- u.k.p. – ustawa z 5.01.2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1210 ze zm.)
- u.m.p.o. – ustawa z 29.06.2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz.U. z 2024 r. poz. 746)
- u.o. – ustawa z 14.12.2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.)
- u.o.d.o. – ustawa z 10.05.2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
- u.o.g.p. – ustawa z 12.10.1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 184)
- u.p.o.U. – ustawa z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2025 r. poz. 337)

- u.p.p.p. – ustawa z 1.03.2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2023 r. poz. 1124 ze zm.)
- u.r.pr. – ustawa z 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499)
- u.r.z.s. – ustawa z 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.)
- u.s.i.o. – ustawa z 15.04.2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 152 ze zm.)
- u.s.i.o.z. – ustawa z 28.04.2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz.U. z 2025 r. poz. 302)
- u.s.o. – ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.)
- u.s.o.n. – ustawa z 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2025 r. poz. 204)
- u.s.u.s. – ustawa z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 350)
- u.s.z.a. – ustawa z 15.12.2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 551)
- u.ś.o.z. – ustawa z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.)
- u.t.d. – ustawa z 6.09.2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1539 ze zm.)
- u.u.s.r. – ustawa z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2025 r. poz. 197)
- u.u.u.p. – ustawa z 20.06.1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 380)
- u.u.z.i. – ustawa z 5.09.2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1725)
- u.w.m.p. – ustawa z 9.05.1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. z 2024 r. poz. 907)
- u.z.c.o. – ustawa z 7.07.2023 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości (Dz.U. poz. 1394 ze zm.)
- u.z.far. – ustawa z 10.12.2020 r. o zawodzie farmaceuty (Dz.U. z 2024 r. poz. 676 ze zm.)

- u.z.l. – ustawa z 5.12.1996 r. o zawodach lekarza i lekarza denty (Dz.U. z 2024 r. poz. 1287 ze zm.)
- u.z.p.p. – ustawa z 15.07.2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 814 ze zm.)
- u.z.r.m. – ustawa z 1.12.2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 339)
- u.z.s.ś – ustawa z 13.04.2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2020 r. poz. 2187)
- z.t.p. – rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283, zał.)

2. Dokumenty

- Informacje o aplikacji mObywatel BIP – Informacje o aplikacji mObywatel 2.0, (dokument Aplikacja mObywatel 2.0.pdf), o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 u.a.mO., udostępnione w BIP na stronie podmiotowej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pod adresem <https://mc.bip.gov.pl/aplikacja-mObywatel/informacje-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 4.12.2024 r.)
- OWŚLST – Ogólne warunki świadczenia usługi legitymacja studencka (wersja dokumentu 0.2), o których mowa w art. 15 ust. 3 u.a.mO., udostępnione na BIP na stronie podmiotowej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pod adresem <https://mc.bip.gov.pl/aplikacja-mObywatel/informacje-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 4.12.2024 r.)
- OWŚLSZ – Ogólne warunki świadczenia usługi legitymacja szkolna (wersja dokumentu 0.2), o których mowa w art. 15 ust. 3 u.a.mO., udostępnione na BIP na stronie podmiotowej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pod adresem <https://mc.bip.gov.pl/aplikacja-mObywatel/informacje-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 4.12.2024 r.)
- OWŚU – Ogólne warunki świadczenia usług (wersja dokumentu 0.6), o których mowa w art. 15 ust. 3 u.a.mO., udostępnione na BIP na stronie podmiotowej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pod adresem <https://mc.bip.gov.pl/aplikacja-mObywatel/informacje-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 4.12.2024 r.)

- Polityka certyfikatów – Polityka świadczenia usług dla certyfikatów użytkowników aplikacji mObywatel (wersja dokumentu 0.4 z 6.07.2023 r.), o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 u.a.mO., udostępniona w BIP na stronie podmiotowej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pod adresem <https://mc.bip.gov.pl/aplikacja-mObywatel/informacje-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 4.12.2024 r.)
- Regulamin aplikacji mObywatel – Regulamin korzystania z Aplikacji mObywatel 2.0 (wersja 37.0.0.), o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 u.a.mO., udostępniony w BIP na stronie podmiotowej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, <https://mc.bip.gov.pl/aplikacja-mObywatel/informacje-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 4.12.2024 r.)

3. Czasopisma, zbiory orzecznictwa i wydawnictwa promulgacyjne

- Dz.U. – Dziennik Ustaw
- Dz.Urz. UE/WE – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej / Wspólnot Europejskich
- Legalis – System Informacji Prawnej Legalis
- LEX – System Informacji Prawnej LEX wydawnictwa Wolters Kluwer Polska sp. z o.o.
- Mon. Prawn. – Monitor Prawniczy

4. Inne

- BIP – Biuletyn Informacji Publicznej
- KRS – Krajowy Rejestr Sądowy
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- RDO – Rejestr Dowodów Osobistych
- SA – Sąd Apelacyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- UE – Unia Europejska
- WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

Wstęp

Aplikacje mobilne znajdują zastosowanie w niemal wszystkich obszarach życia codziennego, obejmując m.in. aplikacje użytkowe (takie jak kalendarze, kalkulatory, mapy), aplikacje społecznościowe, rozrywkowe, edukacyjne (w tym platformy e-learningowe), biznesowe, związane z handlem elektronicznym (e-commerce) oraz z ochroną zdrowia. W szczególności należy wskazać na aplikacje finansowe, które w Polsce cieszą się znacznym zainteresowaniem, zwłaszcza w zakresie bankowości mobilnej.

Aplikacje mobilne podmiotów publicznych są stosunkowo nowym rodzajem aktywności tych podmiotów, a ich liczba aktualnie przekracza w naszym kraju nieco ponad pół tysiąca¹. Dynamiczny rozwój tych aplikacji, za pomocą których świadczone są usługi publiczne, można uznać za jeden z najważniejszych współcześnie przejawów cyfryzacji polskiej administracji. Postęp w obszarze tej formy komunikacji podmiotów publicznych z osobami fizycznymi jest odpowiedzią na istotne oczekiwania społeczne. Umożliwia się w ten sposób łatwiejszy i szybszy – niż „tradycyjna” droga – dostęp do usług publicznych i/lub uzyskania istotnych dla nich informacji (np. ePUAP, mWeryfikator, mojeIKP–zaloguj się do zdrowia, Geoportal mobile, e-Paragony, e-TOLL PL), a także – jak aplikacja mObywatel – tzw. poświadczanie atrybutów (za pomocą e-dokumentów, będących odpowiednikami „tradycyjnych” dokumentów papierowych lub w postaci plastikowych kart). Szczególne miejsce wśród publicznych (państwowych) aplikacji mobilnych zajmuje aplikacja mObywatel. Właśnie w zakresie poświadczania atrybutów aplikacja mObywatel już pod koniec 2021 r. była stawiana za wzór na tle państw członkowskich UE, zwłaszcza że w tamtym czasie na

¹ Ministerstwo Cyfryzacji, *Wykaz aplikacji mobilnych podmiotów publicznych*, <https://www.gov.pl/web/dostepnosc-cyfrowa/wykaz-aplikacji-mobilnych-podmiotow-publicznych> (dostęp: 13.01.2025 r.).

poziomie instytucji unijnych trwały dopiero prace nad europejskim portfelem tożsamości cyfrowej. Projekty mObywatel i diia.pl zostały nagrodzone w konkursie *Emerging Europe Awards 2023* w kategorii *Modern and Future-proof Policymaking Initiative of the Year* (*Inicjatywa roku w zakresie nowoczesnego i przyszłościowego kształtowania polityki*)². Nagrodę główną i zwycięstwo w kategorii „Usługi” przyznano jej podczas gali konkursowej *Mobile Trends Awards 2023* w dniu 21.03.2024 r.³ Kolejną nagrodę – „Wydarzenie Przełomowe dla Rynku” aplikacja mObywatel zdobyła 23.10.2024 r. podczas gali *Future of Payments*, zorganizowanej przez Fundację Polska Bezgotówkowa⁴. Dodać trzeba, że usługi związane z poświadczaniem atrybutów poprzez stworzenie wspólnego dla wszystkich Europejczyków portfela tożsamości cyfrowej, umożliwiającego m.in. pozyskiwanie, przechowywanie i udostępnianie dokumentów elektronicznych oraz wzajemne uznawanie tożsamości cyfrowej pomiędzy państwami członkowskimi UE, są jednym z podstawowych celów Unii Europejskiej.

W ustawie o aplikacji mObywatel ustanowiono ramy prawne konstrukcji i działania aplikacji mObywatel. Celem komentowanej ustawy jest kompleksowe uregulowanie rozwiązań prawnych związanych z funkcjonowaniem aplikacji mObywatel oraz warunków udostępniania i świadczenia usług, w tym dokumentów, udostępnianych w jej ramach. Zamierzeniem ustawodawcy było również określenie wymagań i sposobów pobierania przez użytkownika aplikacji mObywatel, przy użyciu tej aplikacji, danych dotyczących tego użytkownika, pochodzących z rejestrów publicznych, rejestrów niepublicznych i systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych lub podmiotów niepublicznych. Zakresem regulacji ustawy o aplikacji mObywatel objęto także sposób potwierdzania oraz weryfikowania autentyczności, ważności, integralności lub pochodzenia ustawowo określonych dokumentów elektronicznych. Ustawa o aplikacji mObywatel wskazuje również zadania ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie funkcjonowania i korzystania z aplikacji mObywatel oraz syste-

² Zob. Ministerstwo Cyfryzacji, *mObywatel i Diia.pl zwycięzcami międzynarodowego konkursu Emerging Europe Awards 2023*, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/mObywatel-i-diia-pl-zwycieczkami-miedzynarodowego-konkursu-emerging-europe-awards-2023>, i M. Grzegorzczuk, *Recognising emerging Europe's champions*, *Emerging Europe* z 6.11.2023 r., <https://emerging-europe.com/news/recognising-emerging-europes-champions/> (dostęp: 13.01.2025 r.).

³ *Nagrody Mobile Trends Awards dla mObywatela 2.0*, <https://info.mObywatel.gov.pl/aktualnosci/nagrody-mobile-trends-awards-dla-mObywatela-20> (dostęp: 15.01.2025 r.).

⁴ *mObywatel – aplikacja, która zmienia rynek cyfrowych usług*, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/mObywatel---aplikacja-ktora-zmienia-rynek-cyfrowych-uslug> (dostęp: 15.01.2025 r.).

mu mObywatel. Podkreślić należy, że omawiana aplikacja jest stale rozwijana, wprowadzane są nowe usługi i funkcje.

Aplikacja mObywatel, uregulowana w komentowanej ustawie, stanowi publiczną aplikację mobilną opracowaną przez Centralny Ośrodek Informatyki na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji. Jest to oprogramowanie przeznaczone do użytku na urządzeniach mobilnych, umożliwiające dostęp do usług świadczonych zarówno przez podmioty publiczne, jak i niepubliczne. Jej celem jest przede wszystkim ułatwienie osobom fizycznym dostępu do ich cyfrowych dokumentów i do korzystania z usług online, a w przypadku niektórych usług i funkcjonalności – także offline. Aplikacja „integruje” różne usługi i dokumenty elektroniczne w jednym miejscu, umożliwiając korzystanie z nich za pomocą urządzenia mobilnego, zasadniczo w każdym czasie i w każdym miejscu na terenie Polski. Umożliwia także poświadczanie atrybutów poprzez dostęp do szeregu dokumentów elektronicznych. Tym samym możliwe jest korzystanie z tych dokumentów bez konieczności noszenia ich tradycyjnych, „fizycznych” wersji. W tym sensie aplikacja mObywatel działa jako wirtualny portfel.

Prezentowany komentarz do ustawy o aplikacji mObywatel, przygotowany przez Autorów, pod naszą redakcją, stanowi pierwszą kompleksową analizę przepisów tego aktu prawnego wraz z opisem ich funkcjonowania. Ponadto w opracowaniu zawarte zostały praktyczne wyjaśnienia dotyczące ich stosowania. Przedstawiono również omówienie usług, w tym dokumentów, zawartych w tej aplikacji. Poglądy i wnioski zaprezentowane przez Autorów są wynikiem ich wieloletniego doświadczenia naukowego oraz zawodowego związanego ze stosowaniem prawa w ramach pracy w administracji publicznej lub w sektorze prywatnym. Komentując przepisy, Autorzy wyrażają własne stanowisko.

Komentarz jest przeznaczony dla użytkowników aplikacji mObywatel. Ze względu na szeroki zakres zastosowania usług i dokumentów obsługiwanych w tej aplikacji będzie on szczególnie przydatny dla sędziów, adwokatów, radców prawnych, doradców podatkowych, rzeczników patentowych oraz pracowników organów władzy publicznej, a także pracowników naukowych oraz studentów. Mamy nadzieję, że zawarte w nim rozważania prawne okażą się pomocne w rozwiązywaniu konkretnych zagadnień.
Stan prawny: 20.02.2025 r.

Gdańsk–Warszawa, marzec 2025 r.

*dr hab. Agnieszka Skóra, prof. UWM
dr Błażej Kwiatek*

Ustawa z 26 maja 2023 r.
o aplikacji mObywatel

(Dz.U. z 2024 r. poz. 1275; zm.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1717)

Art. 1. [Przedmiot i zakres regulacji]

Ustawa określa:

- 1) zakres usług udostępnianych w aplikacji mObywatel, w tym funkcjonowanie:
 - a) dokumentu mObywatel,
 - b) profilu mObywatel,
 - c) certyfikatów użytkownika aplikacji mObywatel,
 - d) podpisu elektronicznego weryfikowanego przy użyciu certyfikatu użytkownika aplikacji mObywatel;
- 2) warunki i sposób pobierania przez użytkownika aplikacji mObywatel, przy użyciu tej aplikacji, danych dotyczących tego użytkownika, pochodzących z rejestrów publicznych, rejestrów niepublicznych lub systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych lub podmiotów niepublicznych;
- 3) sposób potwierdzania oraz weryfikowania autentyczności, ważności, integralności lub pochodzenia dokumentów mobilnych;
- 4) warunki opracowywania, udostępniania i świadczenia usług w aplikacji mObywatel;
- 5) zadania ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie funkcjonowania i korzystania z aplikacji mObywatel oraz systemu mObywatel.

1. Artykuł 1 u.a.mO. wyznacza przedmiot i zakres ustawy o aplikacji mObywatel.

2. Zgodnie z przepisem art. 1 pkt 1 i 4 u.a.mO. komentowana ustawa reguluje przede wszystkim zakres usług udostępnianych za pośrednictwem aplikacji mObywatel oraz warunki ich opracowywania, udostępniania i świadczenia przez podmioty publiczne i niepubliczne. W świetle uzasadnienia projektu ustawy te właśnie cele stanowiły zasadniczą intencję prawodawcy⁵. Przepis art. 1 pkt 1 u.a.mO. wymienia przy tym jedynie (jak się wydaje najistotniejszą z punktu widzenia ustawodawcy) usługę, jaką jest zapewnienie „funkcjonowania” dokumentu mObywatel (zob. szerzej komentarz do art. 2

⁵ Rządowy projekt ustawy o aplikacji mObywatel, druk sejm. nr 3050, IX kadencja, s. 3.

pkt 8 u.a.mO.) oraz rozwiązania prawne, jak profil mObywatel (por. komentarz do art. 2 pkt 11 u.a.mO.), certyfikat użytkownika aplikacji mObywatel (szerzej komentarz do art. 2 pkt 5 u.a.mO.) oraz podpis elektroniczny weryfikowany przy użyciu certyfikatu użytkownika aplikacji mObywatel.

Trzeba podkreślić, że przepisy art. 1 pkt 1 i 4 u.a.mO. powinny być interpretowane łącznie z uregulowaniami zawartymi w art. 3 oraz art. 15–17 u.a.mO. Przepis art. 3 u.a.mO. określa w sposób bardzo ogólny zakres możliwości usług, które mogą być udostępniane w aplikacji. Sposób ich opracowywania, udostępniania i dodawania do aplikacji przez podmioty publiczne i niepubliczne regulują natomiast art. 15 i 16 u.a.mO. Listę usług dostępnych w aplikacji sporządza minister właściwy do spraw informatyzacji (art. 15 ust. 2 u.a.mO.). Liczba tych usług oraz funkcji jest przy tym stale poszerzana. Minister ten określa także ogólne warunki świadczenia udostępnianych usług (art. 15 ust. 3 u.a.mO.).

Podkreślić należy, że istniejąca już lista usług nie wyłącza inicjatywy podmiotów publicznych i niepublicznych w zakresie opracowywania i udostępniania nowych. Znaczenie czynnika obywatelskiego w tym zakresie dobrze ilustruje dodana – od listopada 2024 r. – nowa funkcja „Zagłosuj na pomysł”⁶. Funkcja ta zapewnia dostęp m.in. do organizowanych głosowań na – zgłaszane przez użytkowników aplikacji mObywatel – inicjatywy w zakresie dodania do aplikacji nowych dokumentów i usług; przy czym są one wstępnie weryfikowane przez eksperta ministra właściwego do spraw informatyzacji⁷. Warto dodać, że wdrożenie „jednolitych narzędzi służących realizacji e-usług publicznych ułatwiających interakcję podmiotów świadczących e-usługi z ich użytkownikami”, obejmujących także System mObywatel i aplikację mObywatel, zapisano w „Strategii Cyfryzacji Polski do 2035 r.”⁸.

3. Przepis art. 1 pkt 2 u.a.mO. reguluje także warunki i sposób pobierania przez użytkownika aplikacji mObywatel, przy użyciu tej aplikacji, danych dotyczących tego użytkownika, a pochodzących z rejestrów publicznych, rejestrów niepublicznych lub systemów teleinformatycznych podmiotów

⁶ MC, *Zagłosuj na pomysł – nowa funkcja w mObywatelu*, <https://info.mObywatel.gov.pl/aktualnosci/zaglosuj-na-pomysl-nowa-funkcja-w-mObywatelu> (dostęp: 20.02.2025 r.).

⁷ MC, *Zagłosuj na pomysł – nowa funkcja w mObywatelu*, <https://info.mObywatel.gov.pl/aktualnosci/zaglosuj-na-pomysl-nowa-funkcja-w-mObywatelu> (dostęp: 20.02.2025 r.).

⁸ MC, *Strategia Cyfryzacji Polski do 2035 r. Projekt do konsultacji*, październik 2024 r., s. 76, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/strategia-cyfryzacji-polski-do-2035-roku> (dostęp: 20.02.2025 r.).

publicznych lub podmiotów niepublicznych. Pojęcie systemu teleinformatycznego zostało zdefiniowane w art. 2 pkt 15 u.a.mO., zaś rejestrów publicznych i niepublicznych odpowiednio – w art. 2 pkt 12 i 13 u.a.mO. (por. komentarze do tych przepisów). Pojęć tych nie można utożsamiać. Rejestr elektroniczny może być częścią systemu teleinformatycznego, jest jednak ograniczony do zbioru danych w określonym formacie. System teleinformatyczny jest zaś pojęciem szerszym i bardziej ogólnym; obejmuje elementy wskazane w art. 3 pkt 3 u.i.d.p. w zw. art. 2 pkt 15 u.a.mO., a jego celem jest przetwarzanie, przechowywanie, przesyłanie oraz udostępnianie danych w sposób uregulowany przepisami prawa.

Zakres danych i wykaz rejestrów publicznych oraz systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych, z których użytkownik aplikacji mObywatel może pobrać dane, reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z 12.07.2023 r. w sprawie zakresu danych i wykazu rejestrów publicznych oraz systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych, z których użytkownik aplikacji mObywatel może pobrać dane (Dz.U. poz. 1342), wydane na podstawie art. 6 u.a.mO. Wymienia ono *expressis verbis* rejestry publiczne oraz systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych, z których ten użytkownik może pobrać dane.

4. Ustawa o aplikacji mObywatel – w celu zapewnienia bezpieczeństwa obrotu prawnego i bezpieczeństwa użytkowników aplikacji – reguluje sposób potwierdzania oraz weryfikowania autentyczności, ważności, integralności lub pochodzenia dokumentów mobilnych (art. 1 pkt 3 u.a.mO.). Procedury te mają na celu jednoznaczne potwierdzenie wiarygodności tych dokumentów oraz minimalizację ryzyka ewentualnych nadużyć.

Dokument uznaje się za autentyczny, gdy da się wiarygodnie wykazać, że rzeczywiście został sporządzony lub wysłany przez określony podmiot i że jego treść pozostała nienaruszona od chwili utworzenia. „Ważność” dokumentu oznacza, że okres obowiązywania dokumentu lub powiązanego z nim certyfikatu nie minął lub nie został on w sposób określony prawem unieważniony. Przez „integralność” dokumentu należy z kolei rozumieć właściwość polegającą na tym, że zawartość dokumentu nie uległa zmianie od chwili jego utworzenia.

Weryfikacja autentyczności to proces (in. zespół działań) mający na celu ustalenie, czy dokument elektroniczny (dane w nim zawarte) został rzeczywiście wystawiony przez uprawniony podmiot i od chwili jego wystawienia nie został zmodyfikowany. Weryfikacja ważności dokumentu elektronicznego polega natomiast na sprawdzeniu, czy dokument (który został

wydany na określony czas, np. legitymacja szkolna, prawo jazdy) jest w danym momencie nadal ważny oraz czy czas jego obowiązywania nie upłynął. Potwierdzenie ważności, integralności, autentyczności i pochodzenia dokumentów udostępnianych w ramach usług aplikacji mObywatel jest możliwe dzięki opatrywaniu ich zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji. Ponadto sama aplikacja mObywatel w warstwie prezentacyjnej tych dokumentów zawiera cechy pozwalające na weryfikację autentyczności okazywanych przy jej pomocy dokumentów⁹. Dokumenty te można zweryfikować, korzystając z jednej z trzech metod: wizualnej, funkcjonalnej, kryptograficznej¹⁰ (por. szerzej komentarze do art. 2 pkt 2 i art. 9 ust. 2 u.a.mO.).

5. Komentowana ustawa zawiera również przepisy regulujące warunki opracowywania, udostępniania i świadczenia usług w aplikacji mObywatel (art. 1 pkt 4 u.a.mO.). Jak już wspomniano wyżej (por. uwagi do art. 1 pkt 1 u.a.mO.), opracowywanie i udostępnianie usług w aplikacji mObywatel regulują przede wszystkim przepisy art. 15 i 16 u.a.mO. Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.a.mO. minister właściwy do spraw informatyzacji może opracować i udostępnić w aplikacji mObywatel usługę, której świadczenie pozwala na realizację zadań podmiotu publicznego albo podmiotu niepublicznego lub określonej kategorii tych podmiotów, kierując się w szczególności celem zapewnienia rozwoju usług elektronicznych administracji publicznej i uwzględniając uwarunkowania związane ze świadczeniem usług (tj. uwarunkowania prawne, techniczne, organizacyjne oraz finansowe), a także uwarunkowania w zakresie bezpieczeństwa aplikacji mObywatel, systemu mObywatel i użytkowników aplikacji mObywatel. Minister ten określa listę takich usług (art. 15 ust. 2 u.a.mO.) oraz ogólne warunki świadczenia każdej z nich, zawierające informacje wskazane *expressis verbis* w art. 15 ust. 3 u.a.mO. Minister rozpatruje wnioski podmiotów publicznych i niepublicznych o świadczenie usług w aplikacji (art. 15 ust. 4 u.a.mO.), określa wzór takiego wniosku w formie dokumentu elektronicznego (art. 15 ust. 6 u.a.mO.) oraz wyraża zgodę (w formie czynności materialno-technicznej) albo odmawia wyrażenia zgody (w formie decyzji administracyjnej) na świadczenie usług (por. szerzej komentarz do art. 15 ust. 7 i 8 u.a.mO.). Natomiast procedura możliwości świadczenia nowej usługi spoza listy usług została uregulowana w art. 16 u.a.mO. Minister rozpatruje wnioski podmiotów publicznych

⁹ Zob. szerzej rządowy projekt ustawy o aplikacji..., s. 6.

¹⁰ Zob. szerzej rządowy projekt ustawy o aplikacji..., s. 6.

i niepublicznych o świadczenie takich nowych usług w aplikacji (art. 16 ust. 1 u.a.mO.), może określić wzór takiego wniosku w formie dokumentu elektronicznego (art. 16 ust. 4 u.a.mO.) oraz wyraża zgodę (w formie czynności materialno-technicznej) lub albo odmawia wyrażenia zgody (w formie decyzji administracyjnej) na świadczenie usług (por. szerzej komentarz do art. 16 ust. 7 i 8 u.a.mO.). W przypadku wyrażenia zgody konieczne jest również zawarcie porozumienia określającego zakres i warunki współpracy dotyczące udostępnienia oraz świadczenia nowej usługi (zob. art. 16 ust. 9 i 10 u.a.mO.).

Usługi w aplikacji mObywatel – najogólniej ujmując – obejmują obsługę dokumentów elektronicznych (o zasięgu ogólnopolskim oraz lokalnym) oraz inne usługi o bardzo różnym charakterze. Zob. szerzej komentarz do art. 3 oraz 15 i 16 u.a.mO.

6. Ustawa o aplikacji mObywatel reguluje także zadania ministra właściwego do spraw informatyzacji związane z zapewnieniem funkcjonowania aplikacji mObywatel oraz systemu mObywatel (art. 1 pkt 5 u.a.mO.). Zadania realizowane przez ministra to tzw. zadania publiczne. Zadanie uznane zostaje za publiczne na skutek wyartykułowanej w przepisach prawa powszechnie obowiązującego woli ustawodawcy. O powierzeniu określonym podmiotom konkretnych zadań decydują wartości uznawane przez niego za ważne i związane z nimi cele, do których urzeczywistnienia dąży¹¹. Ustawowe zadania ministra w tym zakresie wymienia przede wszystkim art. 19 u.a.mO. Są to zadania operacyjne, strategiczne oraz *stricte* techniczne (por. komentarz do art. 19 u.a.mO.). Minister może realizować powierzone mu w art. 19 u.a.mO. zadania samodzielnie albo korzystać w całości albo w części z pomocy jednostek mu podległych lub przez niego nadzorowanych (art. 19 ust. 2 u.a.mO.). Jednostki podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw informatyzacji zostały wskazane w obwieszczeniu Ministra Cyfryzacji z 15.05.2019 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Cyfryzacji lub przez niego nadzorowanych (M.P. poz. 462), wydanym na podstawie art. 33 ust. 1d ustawy z 8.08.1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. 2024 r. poz. 1050 ze zm.).
7. Aplikacja mObywatel jest aplikacją mobilną. Aby zdefiniować pojęcie aplikacji mobilnej, konieczne jest wcześniejsze wyjaśnienie, czym jest oprogramowanie

¹¹ Por. A. Skóra [w:] *Ustawa o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej*, red. A. Skóra, B. Kwiatek, Warszawa 2024, komentarz do art. 21a.

mowanie oraz jakie miejsce w tej kategorii zajmuje aplikacja jako element funkcjonalny. Na gruncie informatyki przez aplikację należy rozumieć program komputerowy (inaczej oprogramowanie), zaprojektowany w celu realizacji określonych funkcji lub zadań dla użytkownika¹². Przez „oprogramowanie” w języku powszechnym należy rozumieć „zbiór programów wprowadzonych do komputera”¹³. Na gruncie informatyki oznacza ono, ujmując najprościej, „przekładanie ludzkich intencji na wykonywalne algorytmy komputerowe”, tj. proces tworzenia instrukcji, które komputer wykonuje w celu realizacji określonych zadań. Proces ten obejmuje m.in. projektowanie, pisanie, testowanie, debugowanie i utrzymywanie kodu źródłowego (napisanego w jednym lub kilku językach programowania)¹⁴. Oprogramowanie stanowi zatem termin ogólny, obejmujący różnego rodzaju programy wykorzystywane do operowania komputerami i innymi urządzeniami. Dzielą się one na systemowe, aplikacyjne oraz narzędziowe.

Najogólniej aplikację mobilną (ang. *software application, mobile application*) można określić jako oprogramowanie stworzone do działania na urządzeniach przenośnych (m.in. smartfon, smartwatch, tablet), napisane przy użyciu różnych języków programowania i wykonujące dla użytkowników określone zadania¹⁵. Zadaniem aplikacji mobilnej jest zwykle rozszerzenie funkcji urządzenia przenośnego. Aplikacje mobilne mają dostęp do większej ilości narzędzi urządzenia przenośnego, jak m.in. mikrofon, bluetooth, kamera, akcelerometr, lokalizacja GPS. Wykorzystanie dostępnych

¹² Jaka jest różnica między oprogramowaniem a aplikacją, <https://jakajest.pl/jaka-jest-roznica-miedzy-oprogramowaniem-a-aplikacja/> (dostęp: 20.02.2025 r.).

¹³ Internetowy Słownik Języka Polskiego PWN, hasło „oprogramowanie”, <https://sjp.pwn.pl/szukaj/oprogramowanie.html> (dostęp: 20.02.2025 r.).

¹⁴ J.G. Brookshear, D. Brylow, *Informatyka w ogólnym zarysie*, Warszawa 2022, s. 18; P. Suber, *Co to jest oprogramowanie?* [w:] *Filozofia informatyki. Antologia*, red. R. Murawski, Poznań 2014, s. 102 i n.

¹⁵ Na temat pojęcia aplikacji mobilnej zob. m.in. D. Amalfitano, A.R. Fasolino, P. Tramontana, B. Robbins, *Testing Android mobile applications: Challenges, strategies, and approaches*, „Advances in Computers”, 2013/89, s. 1 i n.; A. Phongtraychack, D. Dolgaya, *Evolution of Mobile Application*, MATEC Web of Conferences 155, 01027 (2018), s. 1, doi.org/10.1051/mateconf/201815501027; R. Błaskiewicz, *Aplikacje mobilne przyjazne dla osób niepełnosprawnych* [w:] *Integracja społeczna i bezpieczeństwo osób niepełnosprawnych*, Kraków 2016, s. 85. Na temat rodzajów urządzeń mobilnych zob. m.in. M. Jaros, *Urządzenia mobilne. Zagrożenie czy nowe otwarcie?* „Biuletyn EIBB” 2015/9, s. 1 i n.; M. Socha, K. Pielka, W. Gawędzki, P. Turcza, *Wykorzystanie urządzeń mobilnych do prezentacji medycznych danych obrazowych na przykładzie przeglądarki danych DICOM*, „Przegląd Elektrotechniczny” 2015/5, s. 64.

w tym urządzeniu funkcji jest cechą charakterystyczną aplikacji mobilnych, umożliwiającą odróżnienie ich od mobilnej strony internetowej¹⁶.

Normatywna definicja aplikacji mobilnej została zawarta w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/2102 w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.Urz. UE L 327, s. 1) mającej na celu zharmonizowanie regulacji państw członkowskich UE dotyczących dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych stosowanych przez instytucje sektora publicznego. Definicja ta odnosi się jedynie do aplikacji tej kategorii podmiotów i oznacza ona „oprogramowanie użytkowe zaprojektowane i opracowane przez organy sektora publicznego lub w ich imieniu, do użytku przez ogół społeczeństwa na urządzeniach mobilnych, takich jak smartfony i tablety. Nie obejmuje ona oprogramowania, które steruje tymi urządzeniami (mobilne systemy operacyjne) ani samym sprzętem”. Definicja ta ma charakter projektujący¹⁷; dyrektywa nr 2016/2102 definiuje bowiem aplikację mobilną określonej kategorii podmiotów (w grupie tej mieści się duża część tzw. podmiotów publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 10 u.a.mO.) w sposób, który wskazuje, jak państwa członkowskie UE powinny rozumieć to pojęcie w kontekście regulacji dotyczących dostępności cyfrowej tego rodzaju aplikacji, zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami. Dyrektywa nr 2016/2102 ustanawia minimalne wymagania w zakresie dostępności cyfrowej w państwach członkowskich UE, a aktem wdrażającym te przepisy na grunt prawa polskiego jest ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych. Na gruncie prawa polskiego ustawową definicję „aplikacji mobilnej” podaje art. 4 pkt 1 u.d.c.s. W świetle tego przepisu rozumie się przez nią „publicznie dostępne oprogramowanie z interfejsem dotykowym zaprojektowane do wykorzystania na przenośnych urządzeniach elektronicznych, z wyłączeniem aplikacji przeznaczonych do użytku na przenośnych komputerach osobistych”. Sformułowanie, zgodnie z którym oprogramowanie jest „publicznie dostępne”, oznacza, że jest ono udostępniane szerokiej grupie potencjalnych użytkowników. Ponadto – zgodnie z definicją – tego rodzaju aplikacje powinny być stworzone w taki sposób, aby można je było obsługiwać przy użyciu ekranu dotykowego. Oznacza to, że ich interfejs użytkownika musi być dostosowany do funkcji ekranów dotykowych, umożliwiając intuicyjne

¹⁶ K. Łuczak, *Charakterystyka czynników wpływających na wycenę aplikacji mobilnych*, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2017/4(88), cz. 1, s. 138.

¹⁷ G. Szpor [w:] *Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Komentarz*, red. K. Czaplicki, G. Szpor, LEX 2020, komentarz do art. 4 u.d.c.s.

sterowanie za pomocą gestów, takich jak dotyk, przesunięcie czy powiększanie¹⁸. Dotyczy to elementów takich jak przyciski, gesty (np. przesuwanie, przewijanie) i responsywne elementy graficzne¹⁹. Kolejny element definicji aplikacji mobilnych z ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podkreśla, że oprogramowanie to jest zaprojektowane na przenośne urządzenia elektroniczne (ang. *mobile electronic devices*), a zatem np. smartfony, tablety, zegarki inteligentne (*smartwatches*) lub inne urządzenia przenośne. Z definicji tej wyłączone są jednak aplikacje działające na urządzeniach takich jak notebooki, nawet jeżeli wyposażone są w ekran dotykowy.

Ponieważ aplikacja mObywatel jest „aplikacją mobilną stosowaną przez instytucje sektora publicznego” w rozumieniu wspomnianej wyżej definicji, jej tworzenie, utrzymywanie i rozwój powinny uwzględniać wymagania stawiane przez ustawę dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (zob. szerzej komentarz do art. 19 u.a.mO.)²⁰.

8. Aplikacja mObywatel jest aplikacją natywną (ang. *native application*), co oznacza, że została stworzona z myślą o konkretnych systemach operacyjnych (Android i iOS), wykorzystując ich specjalistyczne środowiska programistyczne. Aplikacje natywne są to – w uproszczeniu – aplikacje tworzone z myślą o określonej platformie; wymagają one „ręcznego” pobrania i zainstalowania na urządzeniu mobilnym oraz dokonywania aktualizacji. Cechują się zwykle dużą szybkością działania i mają bezpośredni dostęp do komponentów urządzenia mobilnego²¹.
9. Przez urządzenia mobilne (zwane również przenośnymi) rozumie się urządzenia elektroniczne umożliwiające przetwarzanie, odbieranie oraz wysyłanie danych bez konieczności utrzymywania przewodowego połączenia z siecią. Urządzenie takie może być więc przenoszone przez użytkownika

¹⁸ Szerzej na temat interfejsu dotykowego G. Gmiterek, *Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych*, Warszawa 2020, s. 58–59.

¹⁹ G. Gmiterek, *Aplikacje...*, s. 59 i n.

²⁰ A. Gryszczyńska, M. Ganczar, *Transformacja cyfrowa [w:] System prawa samorządu terytorialnego*, t. 3, *Samodzielność samorządu terytorialnego – granice i perspektywy*, red. I. Lipowicz, LEX 2023.

²¹ E. Kołodziejczyk, *Strony i aplikacje mobilne — przykłady rozwiązań technologicznych w bibliotekach naukowych*, Biuletyn EBIB 2013/3, s. 139.

bez angażowania dodatkowych środków²², w szczególności okablowania. Do urządzeń mobilnych zalicza się m.in. smartfony, tablety, a także urządzenia z kategorii *wearables*, tj. takie, które można „nosić na sobie”, jak smartwatche²³. Urządzenia mobilne wpisują się w zjawisko tzw. konwergencji mobilnej. Oznacza ona integrację funkcji, które wcześniej wymagały odrębnych urządzeń, takich jak komputery, aparaty fotograficzne, odtwarzacze multimedialne, w jednym, kompaktowym urządzeniu mobilnym²⁴. Dzięki temu urządzenia mobilne odgrywają rolę wielofunkcyjnych narzędzi, umożliwiając użytkownikom wykonywanie wielu różnych zadań, przy zachowaniu ich mobilności i dostępności.

10. Aplikacja mObywatel jest oprogramowaniem ministra właściwego do spraw informatyzacji stworzonym na jego zlecenie przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową (NASK). Od 2022 r. za jej rozwój odpowiada Centralny Ośrodek Informatyki.
11. Aplikacja mObywatel została po raz pierwszy udostępniona użytkownikom na smartfony z systemem Android 29.10.2017 r. przez ministra właściwego do spraw informatyzacji²⁵. Udostępnienie to nastąpiło w ramach badania opinii publicznej w celu ustalenia, jak odnoszą się oni do „idei publicznych usług świadczonych za pośrednictwem smartfonów”²⁶. Wersja na urządzenia z iOS ukazała się 31.01.2018 r.²⁷ Pierwsze uregulowania normatywne stanowiące podstawę prawną dla funkcjonowania publicznej aplikacji mobilnej zostały wprowadzone od 11.09.2018 r. przez art. 29 pkt 8 ustawy z 5.07.2018 r. o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1544) zmie-

²² R. Błaszkievicz, *Aplikacje mobilne...*, s. 84.

²³ E. Musiał, *Aplikacje mobilne w edukacji – potrzeba czy moda?*, „Edukacja – Technika – Informatyka” 2019/2(28), s. 279.

²⁴ Por. R. Ling, J. Donner, *Komórka. Komunikacja mobilna*, Warszawa 2012, s. 186–187.

²⁵ Uzasadnienie projektu ustawy o aplikacji mObywatel z 3.06.2022 r., informacja z 6.06.2022 r., <https://mc.bip.gov.pl/projekty-aktow-prawnych-mc/projekt-ustawy-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 20.02.2025 r.). Por. też A. Skóra, M. Skóra, *Usługa „Jakość powietrza” w aplikacji mObywatel. Uwagi z perspektywy prawną—środowiskowe*, „Studia Prawnoustrojowe” 2024/65, s. 492.

²⁶ Uzasadnienie projektu ustawy o aplikacji mObywatel z 3.06.2022 r., informacja z 6.06.2022 r., <https://mc.bip.gov.pl/projekty-aktow-prawnych-mc/projekt-ustawy-o-aplikacji-mObywatel.html> (dostęp: 20.02.2025 r.).

²⁷ mObywatel 2.0, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja-badania-i-projektowanie-mObywatel20> (dostęp: 20.02.2025 r.); A. Skóra, M. Skóra, *Usługa „Jakość powietrza”...*, s. 493.

niający ustawę z 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Dodany wtedy (a nieobowiązujący już) art. 19e u.i.d.p. definiował aplikację mObywatel jako „publiczną aplikację mobilną”. Zgodnie z art. 19e ust. 1 u.i.d.p. minister właściwy do spraw informatyzacji otrzymał możliwość udostępniania i zapewniania rozwoju „publicznej aplikacji mobilnej”, umożliwiającej w szczególności pobieranie, przechowywanie i prezentację dokumentów elektronicznych (dokumenty te wskazywał art. 19e ust. 2 u.i.d.p.), a także przekazywanie tych dokumentów między urządzeniami mobilnymi lub do systemów teleinformatycznych oraz weryfikację integralności i pochodzenia dokumentu elektronicznego. Prawne uwarunkowania jej funkcjonowania i udostępniania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji określały (uchylone przez ustawę o aplikacji mObywatel) przepisy art. 19e–19j u.i.d.p.

Rosnące zainteresowanie aplikacją mObywatel oraz jej rozwój były podstawą podejmowania prób opracowania projektu osobnej ustawy regulującej kompleksowo podstawowe kwestie związane z jej funkcjonowaniem. Projekt ustawy o aplikacji mObywatel z 3.06.2022 r. nie przekształcił się jednak w obowiązujący akt normatywny. Stan ten zmienił się, gdy 2.03.2023 r. wpłynął do Sejmu rządowy projekt ustawy o aplikacji mObywatel (druk sejm. nr 3050, IX kadencja)²⁸. W dniu 26.05.2023 r. ustawa o aplikacji mObywatel została uchwalona, a Prezydent RP podpisał ją 14.06.2023 r.

*Agnieszka Skóra, Błażej Kwiatek, Magdalena Ciorgoń-Urbańska,
Nina Kurpios, Tomasz Majer, Grzegorz Krawiec*

Art. 2. [Znaczenie pojęć ustawowych]

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) aplikacja mObywatel – oprogramowanie przeznaczone dla urządzeń mobilnych, w którym są udostępniane usługi świadczone przez podmioty publiczne oraz podmioty niepubliczne;
- 2) certyfikat podstawowy – certyfikat użytkownika aplikacji mObywatel wydawany z dokumentem mObywatel;
- 3) certyfikat studenta – certyfikat użytkownika aplikacji mObywatel wydawany z legitymacją studencką w postaci dokumentu mobilnego;
- 4) certyfikat ucznia – certyfikat użytkownika aplikacji mObywatel wydawany z legitymacją szkolną w postaci dokumentu mobilnego;
- 5) certyfikat użytkownika aplikacji mObywatel – poświadczenie elektroniczne potwierdzające dane użytkownika aplikacji mObywatel;

²⁸ Przebieg prac parlamentarnych dostępny jest na stronie: <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=3050> (dostęp: 20.02.2025 r.).

- 6) dokument elektroniczny – dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 3 pkt 35 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73, z późn. zm.);
- 7) dokument mobilny – dokument elektroniczny obsługiwany przy użyciu usługi udostępnianej w aplikacji mObywatel;
- 8) dokument mObywatel – dokument mobilny stwierdzający tożsamość i obywatelstwo polskie użytkownika aplikacji mObywatel na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w relacjach wzajemnej fizycznej obecności stron;
- 9) podmiot niepubliczny – podmiot inny niż podmiot, o którym mowa w pkt 10;
- 10) podmiot publiczny – podmiot publiczny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 307);
- 11) profil mObywatel – środek identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 3 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE, obsługiwany przy użyciu usługi udostępnianej w aplikacji mObywatel;
- 12) rejestr niepubliczny – zbiór danych przetwarzanych przez podmiot niepubliczny;
- 13) rejestr publiczny – rejestr publiczny, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 14) system mObywatel – system teleinformatyczny zapewniający funkcjonalności niezbędne do działania aplikacji mObywatel oraz usług udostępnianych w tej aplikacji;
- 15) system teleinformatyczny – system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 16) użytkownik aplikacji mObywatel – osobę fizyczną, której zapewniono możliwość korzystania z aplikacji mObywatel po uprzednim ustaleniu tożsamości tej osoby w sposób określony w ustawie.

Agnieszka Skóra

1. W ustawie o aplikacji mObywatel występują pojęcia, którym zdecydowano się nadać określone znaczenie prawne²⁹. Katalog ich definicji legalnych, stanowiący tzw. słowniczek ustawy, został zamieszczony w omawianym artykule. Definicje zawarte w art. 2 u.a.mO. zostały skonstruowane przede wszystkim na potrzeby stosowania przepisów komentowanej ustawy, mają więc charakter autonomiczny. Ustalając ich brzmienie, ustawodawca kierował się względami pragmatycznymi, tj. dążeniem do objęcia ich zakresem

²⁹ Na temat warunków oraz zasady formułowania definicji w aktach prawnych zob. § 146–153 z.t.p. Zob. szerzej o zasadach definiowania pojęć z zakresu nowych technologii S. Szczepaniak, M. Brzostek-Kleszcz, *Definiowanie pojęć z zakresu nowych technologii w przepisach prawa i postanowieniach umownych*, „Prawo Nowych Technologii” 2021/2, s. 66–72.

przed wszystkim nowych lub już ustanowionych przez prawo rozwiązań, tak aby zapewnić pełną realizację założeń, które leżą u podstaw regulacji aplikacji mObywatel. Z uwagi jednak na potrzebę zachowania poprawności metodologicznej wspomnianego zabiegu definiowanie niektórych pojęć następuje poprzez odesłanie do odrębnych aktów normatywnych.

2. Definicja aplikacji mObywatel ma charakter legalnej definicji projektującej. Ustala – na potrzeby komentowanej ustawy – znaczenie tego pojęcia; określa też charakter aplikacji mObywatel, jej przeznaczenie oraz wskazuje podmioty mogące świadczyć usługi dostępne w tej aplikacji. Podstawę działania aplikacji stanowią przepisy komentowanej ustawy oraz postanowienia Regulaminu korzystania z aplikacji mObywatel oraz Polityki świadczenia usług dla certyfikatów użytkowników aplikacji mObywatel.

Aplikacja mObywatel jest aplikacją mobilną przeznaczoną wyłącznie na elektroniczne urządzenia przenośne (jak smartfony, tablety). Aplikacja mobilna – jak już wyjaśniono (zob. szerzej komentarz do art. 1 u.a.mO.) – stanowi oprogramowanie przeznaczone do działania na urządzeniach przenośnych, stworzone przy użyciu różnych języków programowania. Jej celem jest wykonywanie określonych zadań dla użytkowników. Z kolei „urządzenia mobilne”, o jakich mowa w komentowanym przepisie, to inaczej elektroniczne urządzenia przenośne, pozwalające na przetwarzanie, odbieranie oraz wysyłanie danych bez konieczności utrzymywania przewodowego połączenia z siecią. Urządzenie takie może być więc przenoszone przez użytkownika bez angażowania dodatkowych środków³⁰; w szczególności ich bieżące użytkowanie nie wymaga stałego okablowania (szerzej na temat urządzeń mobilnych zob. komentarz do art. 1 u.a.mO.).

Podobnie definiuje aplikację § 1 pkt 1 Regulaminu aplikacji mObywatel (s. 1), zgodnie z którym jest to „bezpłatne i dobrowolne oprogramowanie Ministra [Cyfryzacji – przyp. A.S.] (...) przeznaczone dla urządzeń mobilnych, w którym są udostępniane usługi świadczone przez podmioty publiczne oraz podmioty niepubliczne, z którego korzystanie odbywa się na warunkach określonych w tym Regulaminie i ustawie o aplikacji mObywatel”³¹.

Usługi dostępne w aplikacji mObywatel mogą świadczyć podmioty publiczne i niepubliczne, przez które należy rozumieć podmioty wskazane

³⁰ R. Błaszczewicz, *Aplikacje mobilne przyjazne dla osób niepełnosprawnych* [w:] *Integracja społeczna i bezpieczeństwo osób niepełnosprawnych*, red. S. Bębas, K. Jagielska, R. Koziół, Kraków 2016, s. 84.

³¹ Por. A. Skóra, M. Skóra, *Usługa „Jakość powietrza” w aplikacji mObywatel – uwagi z perspektywy prawno-środowiskowej*, „*Studia Prawnoustrojowe*” 2024/65, s. 495.

odpowiednio w przepisach art. 2 pkt 10 i 9 u.a.mO. Rodzaj i zakres usług określa w sposób ogólny art. 3 u.a.mO., a ich konkretną listę – minister właściwy do spraw informatyzacji (art. 15 ust. 2 u.a.mO.). Podmioty publiczne i niepubliczne mogą także same proponować opracowanie ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji i świadczenie przez te podmioty nowej usługi spoza ww. listy (art. 16 ust. 1 u.a.mO.).

Aplikacja mObywatel jest oprogramowaniem ministra właściwego do spraw informatyzacji stworzonym na jego zlecenie przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową (NASK). Od 2022 r. za jej rozwój odpowiada Centralny Ośrodek Informatyki³². Kod źródłowy omawianej aplikacji zostanie udostępniony przez ww. ministra w BIP na jego stronie podmiotowej na warunkach i w terminie określonym w art. 81a u.a.mO. (zob. szerzej komentarz do tego przepisu).

Aplikacja mObywatel jest dostępna dla potencjalnie każdej osoby fizycznej, spełniającej warunki prawne określone w komentowanej ustawie. Do korzystania z niej konieczne jest również dysponowanie urządzeniem mobilnym o wskazanych wymaganiach technicznych niezbędnych do jej działania. W kontekście warunków prawnych z aplikacji mObywatel może skorzystać wyłącznie osoba fizyczna, która potwierdzi swoją tożsamość w trybie wskazanym w art. 4 ust. 1 u.a.mO. (zob. szerzej komentarz do tego przepisu). Warto zauważyć, że chociaż aplikacja mObywatel ma służyć głównie obywatelom polskim, to mogą z niej korzystać również cudzoziemcy albo bezpaństwowcy na określonych zasadach. W szczególności należy zwrócić uwagę, że przepis art. 10 u.p.o.U. przewiduje możliwość aktywacji publicznej aplikacji mobilnej mObywatel również dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce (por. szerzej komentarz do art. 4 u.a.mO.). Immanentnym warunkiem rozpoczęcia korzystania z aplikacji mObywatel jest także zapoznanie się z Regulaminem aplikacji mObywatel i jego akceptacja (pkt 6 Regulaminu aplikacji mObywatel, s. 8). Uwarunkowania techniczne z kolei zawarte zostały w pkt 1–8 Regulaminu aplikacji mObywatel (s. 9–11). Używanie tej aplikacji w sposób prawidłowy i w pełnym zakresie funkcjonalności wymaga urządzenia mobilnego wyposażonego w system operacyjny Android w wersji co najmniej 8.0 lub iOS w wersji co najmniej 15, a także zapewnienia dostępu do Internetu³³. Z chwilą instalacji oma-

³² Zob. J. Rokicka, Janusz Cieszyński: *Prace nad mObywatelem przeniesione z NASK do COI*, CyberDefence24, informacja z 22.02.2022 r.

³³ Por. Ministerstwo Cyfryzacji, mObywatel 2.0. pytania i odpowiedzi, <https://info.mObywatel.gov.pl/pytania-odpowiedzi> (dostęp: 22.02.2025 r.).